

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 11.Gf.40.134/2025/3-II.

A felperes:

Felperes1

cím1

A felperes képviselője:

Dr. Erdélyi György Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Erdélyi György ügyvéd)

Cím7

Az alperes:

Alperes1

cím2

Az alperes képviselője:

D&G Dobos Gerlai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Dobos Máté Ede ügyvéd)

cím8

Az eljárás tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat kelte: 2025. március 6.

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 8.G.40.131/2023/75. számú ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: az alperes 76. sorszám alatt

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.640 (ötezerhatszáz-negyven) euró + áfa ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a 75. sorszámú ítéletében megállapította, hogy az alperes, mint a adós1 "felszámolás alatt" vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a társasági vagyont 58.437.658 forint mértékben csökkent.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 139.672 forint perköltséget.

[2] Az elsőfokú bíróság által irányadónak tekintett tényállás szerint:

Az alperes a 2003. január 30-ától bejegyzett adós1 "felszámolás alatt" (a továbbiakban: adós) ügyvezetője volt 2011. szeptember 5. napjától.

Az adós a 2017. évi mérlege szerint 2017. szeptember 30. napján 2.145.987.000 forint eszközállománnyal rendelkezett, amely 823.415.000 forint befektetett eszközből, 1.233.296.000 forint összegű forgóeszközből és 89.276.000 forint összegű aktív, időbeli elhatárolásból állt. A forgóeszközök 1.081.688.000 forint összegű követelésből és 151.608.000 forint pénzeszközből álltak. A követelések 976.967.000 forint összegű áruszállításból és szolgáltatásból eredő követelésből, 41.631.000 forint összegű kapcsolt vállalkozással szembeni követelésből és 63.090.000 forint egyéb követelésből álltak. Emellett az adós 1.632.760.000 forint összegű kötelezettséggel rendelkezett, amely 349.692.000 forint hosszú lejáratú kötelezettségből és 1.283.068.000 forint összegű rövid lejáratú kötelezettségből állt és az adósnak 997.000 forint adófizetési kötelezettsége is volt.

[3] Az adós 2019. október 4. napjától állt felszámolás hatálya alatt.

[4] A felperes az adós hitelezője, hitelezői igényét az adós felszámolási eljárásában a felszámoló 3.770.712 forint összegben vette nyilvántartásba.

[5] A felszámolás kezdő időpontjában (2019. október 4-én) az adós már csak 611.994.000 forint eszközzel rendelkezett, amely 22.000 forint pénzeszközből, 7.241.000 forint befektetett eszközből, 604.731.000 forint egyéb forgóeszközből (követelésből) állt. A befektetett eszközök 2.698.000 forint összegű immateriális javakból és 4.543.000 forint tárgyi eszközökből álltak.

[6] Az adós 2017. szeptember 30. napjától fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[7] Az alperes a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségének teljeskörűen nem tett eleget.

[8] Az adós felszámolását a bíróság befejezte és 2023. április 27-én törölte cégnyilvántartásból. Az adós felszámolási eljárásában 58.437.658 forint összegű kielégítetlen hitelezői igény maradt.

[9] A felperes módosított keresetében elsődlegesen (41. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal) a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulatára alapítottan az alperes felelősségét az adós vagyonának 58.437.658 forint összegű vagyonsökkenésére alapította, másodlagos kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés második fordulata szerint az alperes vagyonsökkenésen kívül eső más okból vezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el és ezzel összefüggésben a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítését 58.437.658 forint összegben megíúsította.

Kérte az alperes perköltségben marasztalását, a felperes jogi képviselője munkadíját a 32/2023. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján kérte megállapítani azzal, hogy áfa körbe tartozik. Felszámította továbbá perköltségként a lerótt 36.000 forintos eljárási illetéket, a megfizetett 62.860 forint fordítói díjat és 2.712 forint tanúdíjat is.

A felperes keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy az adós és közte 9 darab fuvarozási szerződés jött létre, amelyből az adósnak 2019. február 18-ai esedékességgel 3.733.378 forint és járulékal tartozása állt fenn a felperes részére. Követelését a felszámoló 3.770.712 forint összegben vette nyilvántartásba. A felszámolási eljárásban kielégítetlenül maradt összes hitelezői igény összege 58.437.658 forint volt.

[10] Hivatkozott arra, hogy az adós 2017. szeptember 30-án fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, amelyet az ezen időszakra elkészített mérleggel támasztott alá. Előadta, hogy az adós vagyona 1.533.993.000 forinttal csökkent a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjától a felszámolás elrendeléséig.

[11] Mindkét kereseti kérelme vonatkozásában hivatkozott a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak fennállására, tekintettel arra, hogy az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségének nem teljeskörűen, illetve nem határidőben tett eleget.

A Cstv. 31. § (1) bekezdésére hivatkozással részletes felsorolással állította, hogy iratátadási kötelezettségét nem a jogszabály szerinti határidőben teljesítette és felsorolta az elmulasztott iratátadásokat azok pontos megnevezésével.

Előadta, hogy lényeges könyvelési iratok, információ hiányában az adós leírt kölcsönei, könyvelési átvezetései zavarosak, átláthatatlanok voltak, a fuvarozással kapcsolatos kintlévőségek egy része már korábban elévült, illetve a késedelmes iratátadás következtében a fennmaradó fuvarozással kapcsolatos követelések érvényesíthetőségének egy éves elévülési határideje is lejárt, így a felszámolónak nem állt módjában behajtani a követeléseket. Állítása szerint az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésétől, mint az adós vezető tisztségviselője a vezetői feladatát nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el.

[12] Elsődleges kereseti kérelme körében az adós vagyonának csökkenésére hivatkozott. Az alperes jogsértő vagyonszökkenést okozó magatartását abban jelölte meg, hogy nem adta indokát forgóeszköz vagyon csökkenésének, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése és a felszámolás kezdő időpontja közötti vagyonvesztést illetően, a követelésállomány is az magatartása okán csökkent le a felszámolás kezdő időpontjára. Az ügyvezető nem tudta előadni, hogy az 1.000.081.688 forint és a 604.731.000 forint összegű követelés különbsége miből adódott, ezzel kapcsolatosan iratokat sem tudott a felszámoló részére átadni. Az adós által teljesített fuvarozások után járó 116.311.000 forint fuvardíj az alperes magatartására visszavezethetően elévült a felszámolás kezdő időpontjáig, mivel azokat nem hajtotta be, később erre már nem volt lehetőség, így nem lehetett behajtani az adós 88.301.000 forint követelését sem, amely szintén elévült a felszámolás kezdő időpontjáig.

[13] A vagyonszökkenés körében hivatkozott arra is, hogy a felszámoló részére az alperes a felszámolás elrendelését követően vagyont nem adott át. Nem adta át a 22.000 forint pénzeszközt, valamint nem adta át a felszámolási nyitómérlegben szereplő 604.731.000 forint követelést sem. Ennek része volt a cég1-vel szembeni 400.119.000 forintos, a cég2 ciprusi céggel kapcsolatos követelés és a fuvarozásból eredő 116.311.000 forintos elévült követelés és az egyéb 88.301.000 forintos követelés. A követeléseket nem adta át a felszámoló részére, ezek egy része elévült. A cég1 és a ciprusi cég2 részére adott 400.119.000 forint összegű kölcsönt a társaságok nem fizették vissza a felszámolás kezdő időpontjáig, az alperes ezek behajtása iránt sem intézkedett.

[14] A felperes a fenti jogsértő, vagyonsökkenést okozó magatartásokra figyelemmel csupán 58.437.658 forint mértékben kérte megállapítani a vagyonsökkenés mértékét. Utalt arra, hogy a vagyonsökkenés mértékének megállapításánál az adósi mérleg eszközsorát kell figyelembe venni a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztekor és ugyancsak a mérleg eszköz sorát kell figyelembe venni a felszámolási eljárás kezdetekor. A két sor értékét egymásból kivonva megállapítható a vagyonsökkenés mértéke.

[15] Másodlagos kereseti kérelme körében a felperes az alperesnek a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti iratátadási kötelezettsége körében elkövetett mulasztására hivatkozott. Alperesi jogsértő magatartásként jelölte meg, hogy az adós követeléseit nem kísérelte meg behajtani. A követelések alapjául szolgáló alapiratokat, alapbizonylatokat nem adta át a felszámolónak, így a felszámoló részére nem biztosította, hogy azokat a felszámoló behajthassa. Az alperes nem a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el és ok-okozati összefüggésben ezen magatartásával a hitelezői igények kielégítését teljes mértékben meghiúsította.

[16] A felperes mind az elsődleges, mind a másodlagos keresete körében hivatkozott arra, hogy az alperes nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el, amikor nem akadályozta meg, hogy az adós további kifizetéseket eszközölgjön kapcsolt vállalkozásai felé. Az alperes, mint az adós vezetője, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően a cég3 részére 16 alkalommal teljesített kifizetést, azt azonban nem tudta az alperes megjelölni, hogy mekkora összeget fizetett ki. Ugyan csak a cég1 részére is kifizetést teljesített egy alkalommal.

[17] Bizonyítási indítványként kérte könyvszakértő kirendelését mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelme alátámasztására. Elsődleges kereseti kérelme körében annak megállapítása érdekében, hogy az általa hivatkozott alperesi magatartások vagyonsökkenést okoztak-e az adósnál, másodlagos kérelem körében azért, hogy az általa állított alperesi jogsértő magatartások ok-okozati összefüggésben a hitelezői igények kielégítését meghiúsították-e. Kérte, hogy az adós könyvelési iratai vizsgálata alapján a szakértő adjon választ, hogy a cég3 részére történt 16 darab kifizetés, valamint a cég1 részére történt kifizetés mekkora összegben csökkentette az adós vagyonát.

[18] Vitatta az alperes írásbeli ellenkérelmében foglaltakat. Az alperes által előterjesztett elévülési kifogás esetében előadta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti időtartam alatt terjesztette elő keresetét, ez a rendelkezés nem keresetindítási határidőt rögzít, hanem időtartamot. Ez az időtartam nem elévülési jellegű, az alperes által hivatkozott Ptk. 6:21. §-ának és 6:23. §-ának jelen perben nincs relevanciája. Álláspontja szerint nincs olyan rendelkezése a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének, hogy a keresetindításra nyitvaálló időtartamon, határidőn túl ne lehetne keresetváltoztatást előterjeszteni. A kereset változtatását a Pp. 185. §-ára figyelemmel terjesztette elő, így az megengedett volt.

[19] Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetei elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte, munkadíját az IM rendelet 2. §-a alapján megbízási szerződésre alapítottan 4.500 euró + áfa összegben kérte megállapítani (75. sorszámu jegyzőkönyv 8-9. oldal).

[20] Hivatkozott arra, hogy a felperes a keresetlevelében 5.000.000 forint összegben kérte megállapítani a vagyonsökkenés mértékét (66. sorszámu beadvány), majd az első perfelvételi tárgyaláson 2024. április 23-án keresetváltoztatásában adta elő végleges keresetét, amely szerint a vagyonsökkenés mértékét már 58.437.658 forint összegben kérte meghatározni, valamint másodlagos kereseti kérelmet is előterjesztett.

Érvelése szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási per kizárólag a felszámolási eljárás alatt indítható, a megállapítási per a felszámolási eljárás jogerős befejezéséig terjeszthető elő (BH2018.8.231., BH2015.4.173. és a Kúria Gfv.30.589/2017/3. szám). Álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott a keresetlevél benyújtására nyitvaálló határidő elévülési jellegű anyagi-jogi határidő, figyelemmel a 4/2003. PJE határozatban foglaltakra, és arra is, hogy jogszabály nem írja elő, hogy a keresetindítási határidő jogvesztő lenne. A felszámolási eljárást befejező végzés 2023. április 27-én jogerőre emelkedett, így a végleges megállapítási keresetnek 2023. április 27. napjáig kellett volna megérkeznie a bíróságra. A felperes keresete ezen határidőn belül került benyújtásra, azonban azt a felszámolási eljárás jogerős befejezését követően 2024. április 23-án tartott tárgyaláson változtatta meg. Álláspontja szerint a jogvita kizárólag az anyagi-jogi határidőben benyújtott kereset alapján bírálható el és az anyagi-jogi határidőn túl előterjesztett keresetváltoztatás, keresetkiterjesztés esetében elévülési kifogásnak van helye. Erre tekintettel álláspontja szerint a felperes eredeti keresetlevelében szereplő keresetet kell elbírálnia a bíróságnak. A 2024. április 23-án előterjesztett felperesi keresetváltoztatás az anyagi-jogi határidőn túl érkezett, így az elkészt, a felperesi igény elévült, ezért azt a bíróságnak figyelmen kívül kell hagynia.

[21] A kereset érdemét érintően mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában hivatkozott arra, hogy (48. sorszámu jegyzőkönyv 2. oldal 3. bekezdés) az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a felszámolás elrendelésének kezdő időpontjáig vezetői feladatait az adósnál a hitelezői igények figyelembevételével látta el (41. sorszámu jegyzőkönyv 8. oldal alulról 3. bekezdés).

Hivatkozott arra is, hogy a felperes nem bizonyította a terhére rótt magatartást, a bekövetkezett vagyonsökkenést, illetve a hitelezői igény kielégítésének megghiúsulása közötti ok-okozati összefüggés fennállását.

Álláspontja szerint a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének teljeskörűen eleget tett, felvette a felszámolóval a kapcsolatot, 2019. október 28-án a felszámoló rendelkezésére bocsátotta a kért iratokat, adatokat. 2019. október 29-én pedig a hiányzó kért iratok is átadásra kerültek a felszámoló részére, majd 2019. november 3-án a teljes könyvelési kartonlista és egyéb iratok, 2019. november 12-én szerződések és további egyéb iratok kerültek átadásra, összesen 37 raklap mennyiségű iratanyag került 2020. szeptember 23-a és 2020. október 21-e között a felszámoló részére átadásra. A felszámoló tételes kimutatást kért az iratokról, amely jelentős időt vett igénybe, ezért is késett az iratanyag fizikai átadása. A felszámoló a tevékenységét el tudta volna végezni, mivel a lezárt elektronikus adatok már 2019. évben a rendelkezésére álltak. A 604.731.000 forintos követelés alapját képező könyvelési iratokat szabályszerűen átadta a felszámoló részére. Tehát az alperes határidőben eleget tett a Cstv. 31.

§ (1) bekezdése szerinti kötelezettségének azt követően, miután az adós könyvelését végző társaság képviselője őt erről értesítette. Álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazhatóságát az nem alapozza meg, ha az alperes az adós társaság iratait a törvényi határidőn túl adta át a felszámolónak, e körben utalt a Pécsi Ítéltábla Gpkf.IV.45.141/2022/2. számú határozatára.

[22] Nem vitatta a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének felperes által megjelölt időpontját.

[23] Nem vitatta a felszámolás kezdő időpontjában meglévő adósi vagyon mértékét. Állította, hogy a felszámoló részére minden meglévő vagyonelemet, amit a felszámolási nyitó mérleg tartalmaz átadott, így átadta a 22.000 forint készpénzt és „az egyéb követelések” soron szereplő 604.731.000 forintos követelést akként, hogy ennek alapjául szolgáló valamennyi iratot átadta, amely alapján a felszámoló behajthatta volna a követeléseket. Álláspontja szerint a felperes által hivatkozott befektetett eszközök és forgóeszközök értéke nem támasztják alá a vagyonsökkenés mértékét, mindez alapján kizárt, hogy az adós vagyona a felperesi keresetben állított összeggel csökkent volna.

[24] Hivatkozott arra, hogy a felperes által állított jogsértő magatartások valótlanok, a 2017. szeptember 30-ai mérlegben feltüntetett pénzeszközök azért csökkentek, mert azok az adósi költségekre lettek fordítva. A 1.081.688 ezer forintos követelés lecsökkent 604.731.000 forintra, a kettő közötti különbség behajtásra került, amely bevétel az adós működésének körében került felhasználásra. Előadta, hogy a cég3 és a cég1 részére eszközölt kifizetések az adós vagyont nem csökkentették, mivel ezen kifizetések körében figyelemmel volt a hitelezői érdekekre is.

[25] A másodlagos felperesi kereset esetében hivatkozott arra, hogy az esetleges iratátadás hiánya nem minősíthető olyan „más oknak”, amely a hitelezői igények kielégítését megghiúsíthatja (Gf.40.015/2021/4.).

[26] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges keresetét megalapozottnak találta a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulata alapján.

[27] Az elsőfokú bíróság először az alperes elévülési kifogását vizsgálta, amelyet nem talált alaposnak.

Álláspontja szerint a Pp. szabályai megengedik, hogy a felperes a keresetét megváltoztassa a per során. A felperes a perfelvételi szakban, a Pp. 185. §-a alapján élt ezen jogával. A felperes keresetváltoztatása nem volt elkésztett, a Pp. rendelkezéseinek megfelelt. Olyan jogszabályi előírás nincs, hogy amennyiben az adós felszámolása befejeződik és a felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján felelősség megállapítási keresetet nyújtott be az alperes ellen, akkor az

adós felszámolási eljárásának befejeztével rögzül az addigi kereset, azt már megváltoztatni nem lehet, vagy akár a megváltoztatott keresetre úgy kell tekinteni, hogy az egy késedelmesen benyújtott kereset, amelyet az ellenérdekű fél elévülési kifogása alapján az ügy érdemében hozott ítélet keretében el kellene utasítani. Álláspontja szerint a felperes a keresetét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés alapján a felszámolás ideje alatt terjesztette elő, keresetváltoztatása a Pp. 185. §-a rendelkezéseinek megfelelt, mivel ennek feltételeként jogszabály nem írja elő, hogy az csak a felszámolási eljárás ideje alatt lenne lehetséges, így az elévülési kifogásnak nem adott helyt.

[28] Az elsőfokú bíróság a 2024. június 25-én tartott perfelvételi tárgyaláson (48. sorszámú jegyzőkönyv) a Pp. 237. §-án alapuló anyagi pervezetési kötelezettsége körében tájékoztatta a feleket a bizonyítandó tényekről.

[29] A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazhatósága körében az alperes védekezését figyelembevéve vizsgálta, hogy az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti kötelezettségének eleget tett-e. Megállapította, hogy a felperes azon hivatkozása alaptalan, hogy az alperes a bankszámláján lévő pénzt nem adta át, mivel az alperes a felszámoló rendelkezésére bocsátotta az adós bankszámláját és az azon lévő 21.654 forintot, amelyet a felszámoló zárójelentése és a perben meghallgatott tanú1 tanúvallomása is alátámasztott.

[30] Megállapította, hogy a perben az nem volt vitás, hogy az alperes nagy mennyiségű (37 raklap) iratot adott át a felszámoló részére. Ugyanakkor a tanúként meghallgatott felszámolóbiztos tanú1, valamint tanú2 tanúvallomásával azt támasztotta alá, hogy az alperes a teljeskörű irat- és vagyonátadási kötelezettségének nem tett eleget (68. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal alulról 4. bekezdés, 3. oldal alulról 3. bekezdés, valamint 75. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal). A tanúk állítása szerint az adós könyvelési iratai közül alapbizonylatokat, szerződéseket nem adott át teljes körűen, ezt támasztja alá, a felszámolási eljárásban készült zárójelentés is. tanú2 tanúvallomása is azt erősítette meg, hogy a vagyonátadás hiányos volt (75. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal 2. bekezdés), mivel az alperes az adós irodabútorait nem adta át a felszámoló részére. Az alperes nem tett teljeskörűen eleget az irattári anyag és a vagyon leltár szerinti átadásának, valamint a folyamatban lévő ügyekről történő tájékoztatási kötelezettségének sem, ezért a felszámoló az alperessel szemben bírság kiszabását is kezdeményezte a bíróságnál, amelyet szintén a zárójelentés támasztott alá.

Nem kapta meg a felszámoló a cég1 és ciprusi cég2 nevű cég részére nyújtott kölcsönökről szóló szerződéseket sem (68. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal 2. bekezdés). Az iratátadás mellett az alperesnek a szükséges tájékoztatásokat is meg kellett volna adni a felszámoló részére, amelyeket szintén nem teljesített teljes mértékben (tanú2 tanú vallomása 75. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal utolsó előtti bekezdés, 3. oldal utolsó előtti bekezdés, 4. oldal 4. bekezdés, zárójelentés 2. oldal). Az alperes a nem selejtezhető iratokról sem készített iratjegyzéket. A perben meghallgatott tanúk állították azt is, hogy a fuvarozási szerződésekből, vagy egyéb jogviszonyokból eredő követelések alapbizonylatait sem kapta meg teljeskörűen a felszámoló, így azokat ellenőrizni sem tudta. Az elsőfokú bíróság értékelése szerint az alperes által hivatkozott 2019. október 28-ai, október 29-ei, november 3-ai és november 12-ei iratátadás megtörténtét az alperes nem bizonyította, azt hitelt érdemlően nem támasztja alá a becsatolt iratátadási jegyzőkönyv (28. sorszámú beadvány melléklete, 39.

sorszámú beadvány melléklete). A perben meghallgatott tanúvallomásokkal (75. sorszámú jegyzőkönyv 7. oldal utolsó bekezdés, 68. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal utolsó bekezdés) sem tudta alátámasztani az alperes e körben tett állítását. Az alperes tehát a bíróság felhívására sem tudta igazolni a felszámolónak történő teljeskörű iratátadást.

[31] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján megállapította, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazhatóságát a késedelmes átadás nem, azonban a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti kötelezettség hiányos, nem teljeskörű teljesítése megalapozta, mivel a bizonyítottság hiányát a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján az alperes terhére értékelte.

A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazása a bizonyítási teher átfordulását eredményezte, így a perben az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a vezetői tisztsége időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt a vezetési feladatai ellátása során, a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Mindaddig, amíg e tényeket az alperes nem bizonyítja, ezek ellenkezőjét kell bizonyított ténynek tekinteni, nevezetesen, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt a vezetői tisztsége időtartama alatt és a vezető tisztségviselő feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Az alperes nem vitatta a felperesnek azon állítását, hogy az adós 2017. szeptember 30. napon túl fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, így azt valósnak fogadta el.

[32] Az alperes nem vitatta a felszámolás kezdő időpontjában meglévő adósi vagyon mértékét, amelyet a felszámoló zárójelentés is tartalmazott. Az alperes ugyanakkor állította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a felszámolás elrendelésének kezdő napjáig a vezetői feladatait a hitelezői igények figyelembevételével látta el. Állította, hogy az adós pénzeszközeit nem tüntette el, a 2017. szeptember 30-ai mérlegben feltüntetett pénzeszközök azért csökkentek, mert azok az adósi költségekre lettek elszámolva. Hivatkozott arra is, hogy a követelésbehajtás során befolyt összegeket az adós működése körében használta fel, illetve állította, hogy a cég3 és cég1 részére eszközölt kifizetések az adós vagyont nem csökkentették.

[33] Az alperes annak alátámasztására, hogy a vezető tisztségviselői feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket figyelembe vette, bizonyítékot, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő (48. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal 4. bekezdés). Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint, a felperes azon állítását, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztétől az alperes csökkentette az adós vagyont, a 2017. évi mérleg és a tevékenységzáró mérleg adatai alátámasztották. Az alperes ebben az időben az adós ügyvezetője volt, így neki kellett meghoznia valamennyi üzleti döntést. A zárójelentés azt is alátámasztja, hogy az adósnak volt harmadik személyekkel szemben fennálló 116.311.000 forintos és 88.301.000 forintos követelése is. A követelések egy része már elévült a felszámolás kezdő időpontjára, de hogy mekkora volt ennek a mértéke, azt a felperes bizonyítani nem tudta, így nem tudta a bíróság azt sem vizsgálni, hogy az elévülés és a követelések be nem hajtása az alperes felróható magatartásának következménye volt-e.

[34] Az alperes maga sem vitatta, hogy az adós és a cég1, valamint az adós és a ciprusi cég2 között volt kölcsönszerződés, de annak tartalmáról a felek nyilatkozni nem tudtak, így a bíróság nem tudta megállapítani a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, hogy a kölcsönt a társaságoknak vissza kellett-e fizetniük az adós felszámolásának a kezdő időpontjáig és nem tudta azt sem vizsgálni a szerződések tartalmának ismerete nélkül, hogy ezen követelések be nem hajtása az alperes felróható magatartásának következménye-e.

[35] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a bíróság csak azt a vezetői magatartást vizsgálhatja, melyet a vezető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően tanúsít az adós felszámolásának a kezdő időpontjáig. Az elsőfokú bíróság nem értékelte vagyonsökkentő magatartásként a Cstv. 31. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettség elmulasztását, továbbá nem tudta értékelni a felperes azon állítását sem, hogy az adós a cég3 részére és a cég1 részére kifizetéseket teljesített.

A felperes szakértői bizonyítás igénybevételeivel kívánta állítását igazolni, azonban a vagyonsökkenés mértékét a szakértői véleménnyel sem tudta igazolni, így a bizonyítottság hiányát a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperes terhére értékelte.

[36] Az elsőfokú bíróság azt tudta megállapítani, hogy az alperes az adós 2017. évi mérlegében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben meglévő 151.586.000 forint pénzeszköz és a 476.957.000 forint követelés értékű vagyonával elszámolni nem tudott, ez az alperesnek felróható, a vagyon az adós felszámolásának kezdő időpontjában eltűnt, a felszámolót nem tájékoztatta az alperes teljeskörűen az adósi követelésekről sem, ez az alperesi magatartás nem volt a hitelezői érdekeknek megfelelő.

[37] Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes által indítványozott, szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát, mivel a jogvita elbírálása szempontjából azt szükségtelennek ítélte. A felperes elsődleges keresete alaposságát, a per eldöntéséhez szükséges tényeket a rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztották. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperesnek azon előadását, hogy a fenyegető helyzetben lévő adósi pénzeszközt az adós költségeire számolták el, illetve, hogy a követelésállományt behajtotta és azt a hitelezői érdekek figyelembevételeivel az adós működése körében használta fel, ezek bizonyítottsága hiányát az alperes terhére értékelte.

[38] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a felperes bizonyította, hogy az alperes Cstv. 33/A. §. § (1) bekezdésébe ütköző magatartásával az adós (pénzeszköz, követelés) vagyonát elidegenítette, azzal az alperes elszámolni nem tudott, az adós társaságnál a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően vagyonsökkenést idézett elő, amely tényleges csökkenés megegyezik a 2017. évi mérlegben a 2017. szeptember 30. napján meglévő eszközállományának 2019. október 4-én meglévő eszközállomány mértékére történő csökkenésével ($151.586 + 476.957.000 = 628.543.000$ forint). A vagyonsökkenés mértékét azonban a bíróság ettől kisebb összegben, a felperesi kereseti kérelemmel egyezően – a felszámolási eljárásban kielégítetlenül hagyott hitelezői követelések összegével egyező mértékben – 58.437.658 forintban határozta meg.

[39] Az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése alapján vizsgálta az alperesnek a felelősség alóli esetleges mentesülését is.

Kifejtette, hogy az alperes a perben a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése alapján fennálló mentesülés körében bizonyítékot, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, csupán a Kúria Gfv.VII.30.235/2019. számú határozatában foglaltakra hivatkozott.

Álláspontja szerint az eseti döntés nem alapozza meg az alperesnek a vezetői felelősség alóli mentesülését. Az alperesnek azon hivatkozása, hogy az adós nevében semmilyen szerződést nem kötött, kifizetéseket nem eszközölt, az adós terheit nem növelte, így egyértelműen nem vállalt indokolatlan kockázatot (28. sorszámú beadvány 3. oldal utolsó bekezdés) olyan állítások, amelyek bizonyítás nélkül nem elegendőek annak hitelt érdemlő igazolására, hogy vezetési feladatai ellátása során figyelembe vette a hitelezői érdekeket és megtett minden tőle, mint vezető tisztségviselőtől általában elvárható magatartást. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a perben lefolytatott bizonyítás és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján az alperes hivatkozásával szemben éppen az volt megállapítható, hogy az alperes az adós vagyonából kifizetéseket eszközölt, az adós pénzeszközei, követelései tűntek el.

Az elsőfokú bíróság hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.419/2020/4. számú határozatra, mely szerint a vezető kizárólagos passzív magatartása nem elegendő a felelősség alóli kimentéshez, amennyiben az adós talpra állítására, működésének folytatására nincs reális lehetőség.

[40] Kiemelte, hogy az alperes olyan tényállítást nem tett, illetve vezető tisztségviselői intézkedést nem jelölt meg, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy az adós a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében folytatott ugyan gazdálkodási tevékenységet, azonban ésszerűtlen kockázatot nem vállalt és a társaság megmentése érdekében tette meg indokolt intézkedéseit, amelyek azonban nem vezettek eredményre. Az adós ellentmondó nyilatkozatokat tett, egyrészt állította, hogy kifizetéseket nem eszközölt, ugyanakkor az adós pénzeszközeinek, illetve követeléseinek csökkenése indokaként arra hivatkozott, hogy az adós követeléseit behajtotta és azokat, valamint a kifizetéseket az adós működése körében használta fel, azok az adós költségeire kerültek elszámolásra (41. sorszámú jegyzőkönyv 7. oldal 6. bekezdés és utolsó előtti bekezdés).

[41] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetése és mérlegelése alapján [Pp. 279. § (1) bekezdés] megállapította, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően olyan magatartást tanúsított, amely a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerinti mentesülését alátámasztotta volna, így a bizonyítottság hiányát az alperes terhére értékelte.

[42] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy abban az esetben, amennyiben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglaltak nem is állnának fenn, a felperes bizonyította a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulata szerinti valamennyi törvényi tényállási konjunktív feltételt a vezető felelősségének megállapításához.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatára alapított keresetét megalapozottnak találta, így a felperes másodlagos – a Cstv.

33/A. § (1) bekezdés második fordulatra alapított – keresetében foglaltakat már nem vizsgálta.

[43] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes fél alperest kötelezte a felperes jogi képviselője munkadíjának a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. §-a szerint megállapított 300.000 forint + áfa összegben történő megfizetésére, továbbá kötelezte az alperest a felperes által megfizetett 36.000 forint eljárási illeték, a felperes által előlegzett 62.860 forint fordítói díj és 2.712 forint tanúdíj megfizetésére is.

[44] Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes támadta fellebbezéssel, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének Pp. 383. § (2) bekezdése alapján történő megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását kérte és a felperes marasztalását a perrel felmerült költség megfizetésére. Másodlagosan a 75. sorszámú elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben kérte megváltoztatni oly módon, hogy az adós vagyona csökkenésének mértékét 5.000.000 forint összegben kérte megállapítani, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét kérte elutasítani, valamint a feleket a perrel felmerült költségek viselésére a pernyertesség/pervesztesség arányában indítványozta kötelezni.

Harmadlagos kérelme az elsőfokú ítéletnek a Pp. 380-381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére irányult és kérte az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítani, valamint a másodfokú eljárásban felmerült perköltség összegét a Pp. 386. § (3) bekezdése alapján meghatározni.

[45] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdését, valamint a Pp. 265. § (1) bekezdését. Elsődleges kérelmével összefüggésben arra hivatkozott, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének esetköre nem áll fenn, így az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben a bizonyítási teher nem fordult meg a terhére. A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperes a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el.

Ezen álláspontját azzal kívánta alátámasztani, hogy az adós a felszámolásának kezdő időpontját (2019. október 4.) megelőzően az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettséget teljesítette és a felszámolás kezdő időpontját követően a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségének is eleget tett.

Minden iratot, ami az adós gazdálkodásával kapcsolatos, átadott a felszámoló részére.

Az adós könyvelését végző társaság képviselője 2019. október 28-án a felszámoló által kért iratokat átadta, majd 2019. október 29-én további iratok és 2019. november 3-án, 2019. november 12-én a hiányzó iratok is megküldésre kerültek a felszámoló részére. Az adós iratanyagai (37. raklap) 2020. szeptember 10., 2020. szeptember 23. és 2020. október 21-én fizikálisan is átadásra kerültek. Erről készült átadás-átvételi jegyzőkönyv és egy fájl lista is, amelyben az elektronikusan átadott iratok kerültek felsorolásra. Az iratátadásra azért került sor késedelmesen, mert jelentős mennyiségű iratról volt szó és azokról tételes kimutatást kellett készíteni. Hivatkozott a Pécsi Ítéltábla Gpkf.IV.45.141/2022/2. számú határozatában foglaltakra, mely szerint az a tény, hogy az alperes a kötelezettségeit késedelmesen teljesítette, nem ad alapot a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének az alkalmazására.

[46] A Cstv. 33/A. § (5) bekezdés alkalmazhatósága esetére azzal érvelt, hogy a vagyonsökkenésnek a vezetői magatartással való okozati összefüggése bizonyítása is a felperest terhelte, ez esetben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt tényállás megvalósulása esetén sem fordul át a bizonyítási érdek az alperesre. Ezen bizonyítási kötelezettségének azonban a felperes nem tett eleget, arra vonatkozóan tényelőadást sem tett. Az elsőfokú bíróság ítéletében az okozati összefüggés fennállására vonatkozóan megállapítást nem tett, az okozati összefüggés fennállását nem vizsgálta, ezért tévesen jutott arra a megállapításra, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulatában foglalt valamennyi konjuktív feltételt a felperes bizonyította.

[47] A másodlagos fellebbezési kérelmet érintően avval érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 6:23. § (1) bekezdését. Másodlagos kérelme indokaként az elévülésre figyelemmel kérte a felperes keresetváltoztatásának a jogvita elbírálása során történő figyelmen kívül hagyását, és kérte a felek közötti jogvitát az anyagi-jogi határidőn belül beérkezett kereset keretei között elbírálni.

[48] E körben ismét előadta, hogy a felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási kereset 2023. április 20-án történő előterjesztésekor a keresetlevelében a vagyonsökkenés mértékét 5.000.000 forint összegben kérte megállapítani. A 2024. április 23-án megtartott első perfelvételi tárgyaláson a felperes keresetváltoztatásában az elsődleges keresete tekintetében a vagyonsökkenés mértékét 58.437.658 forint összegben, továbbá másodlagos keresete esetében a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsításának összecszerúságát 58.437.658 forintban határozta meg.

A bírói gyakorlat köréből hivatkozott a BH2018.8.231. és a BH2015.4.173. eseti döntésekre, amelyek értelmében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított megállapítási kereset a felszámolási eljárás jogerős befejezéséig terjeszthető elő. A Kúria rögzítette, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése – jogvesztés nélkül – objektív módon köti az igényérvényesítés lehetőségét az adott felszámolási eljárás időtartamához, amelynek elmulasztása esetén a megállapítási kereset elutasításának van helye.

A perindítás határideje tehát a vezetői felelősség megállapítására irányuló perekben a felszámolási eljárásban meghozott záróvégzés jogerőre emelkedésének napja. Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felszámolási eljárás jogerős befejezéséig terjeszthető elő vezetői felelősség megállapítása iránt kereset, azonban ebből a megállapításából helytelen jogi következtetéseket vont le.

[49] Hivatkozott az 1/2017. számú PJE határozat alapján az új Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó 4/2003. PJE határozatra. A határozat megállapításai figyelembevételével – álláspontja szerint – a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében a keresetlevél benyújtására nyitvaáló határidő elévülési jellegű anyagi-jogi határidő. A Ptk. 6:621. §-a szerinti elévülés szabályait kell alkalmazni. A Ptk. 6:23. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az elévült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni. Vitatta a felperes álláspontját, hogy azért nem lehet elévülési jellegű a Cstv. 33/A. §-a szerinti anyagi-jogi határidő, mert akkor az elévülés nyugvására, illetve megszakadására hivatkozással akár a

felszámolási eljárás jogerős befejezését követően is megállapítási pert lehetne indítani. Ezzel szemben kifejtette, a keresetindítási határidő nem jogvesztő, a felperes pedig nem hivatkozott az elévülést megszakító vagy nyugvását eredményező körülményre. A felszámolási eljárást befejező végzés 2023. április 27-én jogerőre emelkedett, ebből következően a megállapítási keresetnek eddig a napig kellett volna a bíróságra megérkeznie. A keresetlevél benyújtásra került, a keresetváltoztatásra azonban 2024. április 23-án került sor. Úgy vélte, következőes a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy a jogvita kizárólag az anyagi-jogi határidőben benyújtott kereset alapján bírálható el és az anyagi-jogi határidőn túl előterjesztett keresetváltoztatás, keresetkiterjesztés esetében elévülési kifogásnak van helye.

[50] Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy a polgári perrendtartás szabályai megengedték a felperesnek a keresetváltoztatást a perfelvételi szakban a Pp. 185. §-a alapján, mivel az a Pp. szabályainak megfelelt, nem volt elkésett. Ezzel szemben azzal érvelt, hogy az eljárásjogi határidő nem adhat lehetőséget a kereset benyújtására nyitvaálló anyagi határidő kiterjesztésére. Úgy vélte, egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az anyagi-jogi határidőn túl nincs lehetőség a kereset olyan megváltoztatására, amely alapján a felperes a továbbiakban az eredeti keresethez képest mást, többet kér, mert az az anyagi-jogi határidő meg nem engedett kiterjesztését eredményezné.

[51] Mindezekre figyelemmel a jogvita elbírálása során a felperes keresetváltoztatását kérte figyelmen kívül hagyni és a felek közötti jogvitát az anyagi-jogi határidőn belül beérkezett kereset keretei között elbírálni az 5.000.000 forint összegű vagyoncsökkenésen nem túlterjeszkedve kérte a vagyoncsökkenés megállapítását.

[52] Harmadlagos kérelmében amennyiben a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezési okot észlel, úgy kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[53] A jogi képviselő munkadíját megbízási szerződés alapján kérte meghatározni azzal, hogy a jogi képviselő áfa körbe tartozik. Az elsőfokú eljárásban 4.500 euró + áfa összegű megbízási díj merült fel, a másodfokú eljárásban a megbízási óradíj mértéke 120 euró + áfa, a fellebbezés elkészítésére 7,5 munkaórát igényelt, amelyet költségjegyzéken rögzített, majd a másodfokú tárgyaláson további 2,5 óra felkészülést, 1 óra utazási időt, 1 óra tárgyalási időt számított fel.

[54] A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte az IM rendelet szerint 31.500 forint és áfa összegben.

[55] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[56] Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése érdekében elé tárt bizonyítékok alapján a tényeket helytállóan állapította meg, azonban a Fővárosi Ítéltábla a tényállás alapján levont jogi következtetéseivel nem értett egyet, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulata alapján a vezetői felelősség megalapozottsága körében kifejtett érvelését nem osztotta. Az elsődleges kereseti kérelmet alaptalannak ítélte, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a felperes elsődleges keresetét elutasította. Erre tekintettel a másodfokú felülvizsgálat tárgyát kellett, hogy képezze a felperes eshetőlegesen látszólagos keresethalmazban a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés második fordulatára alapított megállapítási keresetének vizsgálata, amelynek során az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a felperes másodlagos keresete sem volt teljesíthető annak alaptalansága miatt, így azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján elutasította.

[57] Az adós vezető tisztségviselőjének felelőssége a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti szabályozás helyes értelmezése szerint akkor állapítható meg, ha ezen jogszabályhelyen rögzített valamelyik törvényi tényállás összes eleme igazoltan fennáll, az alperes pedig a felelősség alól eredményesen nem tudja kimenteni magát [Cstv. 33/A. § (4) bekezdés]. A perben a bizonyítási teher részben az alperesre fordul át, ha igazolást nyer, hogy ügyvezetőként a felszámolási eljárásban az iratátadás vagy a felszámolást megelőzően a beszámolókészítési kötelezettségének neki felróhatóan nem tett eleget [Cstv. 33/A. § (5) bekezdés].

[58] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmek közül kizárólag az elsődleges kereseti kérelmet vizsgálta és azt – indokolása szerint – a felperes módosított kereseti kérelmével egyezően alaposnak találta. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet rendelkező részében rögzített felelősségi szabály első fordulata szerinti elsődlegesen előterjesztett kereseten alapuló döntést a következők miatt nem találta helytállónak.

[59] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes által megjelölt és az alperes részéről nem vitatott időpontot fogadta el az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete kezdő időpontjaként az utolsó ismert mérlegadatok alapján. Ebből következően a felelősség megállapítás szempontjából a 2017. szeptember 30. napja utáni alperesi vezetői magatartásokat kellett vizsgálni. Osztotta az elsőfokú bíróságnak a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazhatósága körében kifejtett érvelését is. A rendelkezésre álló adatokból nem lehetett megállapítani a jelentős mennyiségű adósi irat átadása ellenére sem, hogy az alperes az iratátadási kötelezettségének teljeskörűen eleget tett. A felszámoló által hiányzóként megnevezett iratokat érintően az alperest terhelte volna annak a bizonyítása, hogy valamennyi irat átadásra került a felszámolónak. Az alperes összességében állította, hogy az iratok átadásra kerültek, ebből azonban nem lehetett megállapítani minden kétséget kizáróan azt, hogy a felszámoló által pontosan megnevezett hiányzó iratok is átadásra kerültek a részére. Erre tekintettel nem volt mellőzhető a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének az alkalmazása, amely egy bizonyítási kötelezettséget megfordító szabály. E szerint a bizonyítási teher annyiban fordul meg, hogy ilyen esetben a vezetőnek kell bizonyítania, hogy tisztségének időtartama alatt nem következett be az adósnál fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai ellátása során, a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Ez utóbbi rendelkezés nem azt írja elő, hogy az alperesnek azt

kell bizonyítania, hogy a hitelezők nem szenvedtek érdeksérelmet, hanem azt, hogy magatartása során szem előtt tartotta a hitelezők érdekeit is.

[60] A Fővárosi Ítéltábla az elsődleges kereseti kérelem esetében hozott megváltoztató döntése indokaként azt emeli ki, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazása esetén is a felperes kötelezettségébe tartozott, hogy a perben a vezetői felelősség körében olyan tényállítást tegyen, amely a jogállítást megalapozza, azaz az általa előadott tények fennállása esetén az alperes felróható magatartása és a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében rögzített első fordulat szerinti vagyonsökkenés következménye között a közvetlen kapcsolat, a szoros okozati összefüggés megállapítható. A felperes elsődleges keresetét arra a tényállításra alapította, hogy az alperes felróható magatartásával okozati összefüggésben az adós vagyonának csökkenése következett be. Ez esetben a felperesnek pontosan meg kellett jelölnie az alperes azon magatartását, magatartásait, amiből az a következtetés vonható le, hogy az érintett időszakban az ügyvezetői feladatát nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és azt is, hogy ezzel okozati összefüggésben milyen mértékű vagyonsökkenés keletkezett.

[61] A felperes több olyan vezetői magatartásra hivatkozott, amely álláspontja szerint az alperesnek felróható és az adósnál vagyonsökkenést eredményezett. A felperes vagyonsökkenő alperesi magatartásként jelölte meg, hogy az alperes a Cstv. 31. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét elmulasztotta, az adós követeléseit az elévülési időn belül nem hajtotta be, az adós kifizetéseket eszközölt a kapcsolt vállalkozásai a cég3 és a cég1 részére, továbbá arra hivatkozott, hogy az adós 2017. évi mérlegében a 2017. szeptember 30. napján meglévő készpénzből és követelésből álló eszközállománya a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjára 2019. október 4-ére jelentős mértékben csökkent.

Az elsőfokú bíróság hiányos, pontatlan tényállítás, illetve a bizonyítatlanság hiánya miatt a felperes által megjelölt vagyonsökkenést eredményező alperesi magatartásokat egy kivételével nem látta megalapozottnak. Az elsőfokú bíróság által alaptalannak ítélt magatartásokat az alperes fellebbezése nem érintette, a felperes pedig csatlakozó fellebbezéssel nem támadta az elsőfokú határozat ezen megállapításait, aminek következtében az ítéltábla ezeket nem vizsgálta felül, mert a Pp. 370. § (1) bekezdés rendelkezései alapján a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem által meghatározott korlátok között gyakorolta.

[62] Az elsőfokú bíróság egy körülménnyel összefüggésben állapította meg az alperes kártérítési felelősségét. A 2017. szeptember 30-ai mérlegadatok és a 2019. október 4-ei tevékenységet lezáró mérleg adatai eszköz oldali készpénz és követelésvagyon értékeit összehasonlítva azok különbözetében állapította meg az adósi vagyon csökkenését, és a mérlegadatok változásából a következtetést vonta le, hogy ezen vagyonsökkenés bekövetkeztéért az alperes felelőssége fennáll.

[63] Rámutat az ítéltábla, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése egy intézményes felelősségátvitelt tartalmazó, a gazdasági társaság szervezetére vonatkozó egyes felelősségi szabályokat áttörő, a hitelező és a vezető tisztségviselő közötti kártérítési kötelmet

keletkeztető rendelkezés, amelynél a felperest az általa érvényesített jog kizárólag abban az esetben illeti meg, ha a keresetindítás a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés valamennyi feltételének megfelel. A törvényi tényállási elemek megvalósulása keletkezteti a gazdálkodó szervezet vezetőjének felelősségét megállapító – a gazdálkodó szervezet és harmadik személyekre irányadó általános szabályokat áttörő – kártérítési jogviszonyt. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdés alapján kártérítési jogviszony keletkezése csak abban az esetben állapítható meg, ha a felperes által megjelölt felróható és jogellenes alperesi magatartás okszerűen vezetett az adósi vagyonszőkkenése bekövetkeztéhez.

[64] Az elsőfokú bíróság a vezetőnek felróható jogellenes vagyonszőkkenést eredményező „magatartásként” értékelte, hogy az adós 2017. szeptember 30-án irányadó mérlegadatai szerint kimutatott eszközállománya a felszámolás kezdő időpontjára nem állt olyan értéken rendelkezésre, azt a tevékenységzáró mérleg már kisebb értékben tartalmazta. Lényegében ennek bekövetkeztét az alperesnek róttá fel, mivel ő volt az adós vezető tisztségviselője, ő hozta meg a gazdálkodó szervezet döntéseit. Álláspontja szerint az alperes azt az állítást pedig nem bizonyította, hogy az eszközállomány csőkkenését a működési költségek kifizetése eredményezte, aminek során nem hagyta figyelmen kívül a hitelezői érdekeket.

[65] A másodfokú felülbírálat során azt kellett vizsgálni, hogy a rendelkezésre álló adatokból megállapítható-e, hogy az adós vagyonszőkkenéséhez az alperes vezető tisztségviselőként tanúsított valamely felróható magatartása vezetett.

[66] A Fővárosi Ítéltábla vagyonszőkcentő magatartásnak tekinti azt – a kialakult bírói gyakorlatot követve –, ha az adós utolsó ismert mérleg szerinti vagyonát a felszámolás kezdő időpontjában nem adja át a felszámolónak és annak sorsa ismeretlen, mert az alperes a vagyon alakulásáról, annak az adós működése körében és érdekében történő felhasználásáról nem tud számot adni.

Az adós gazdálkodása és ennek eredményeként a vagyonának esetleges csőkkenése azonban önmagában automatikusan nem eredményezi a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását, erre csak a vezető tisztségviselő – meghatározható, konkrétan körülírható – felróható magatartásának következtében beálló vagyonszőkkenés esetén van lehetőség (BH2022.50.).

[67] A gazdasági társaságok a tevékenységük, működésük pénzügyi adatairól az éves mérlegben kötelesek beszámolni, a felszámolás esetén annak kezdő időpontjában pedig az adós vezetője a tevékenységet záró mérlegben számol el.

Jelen perben megállapítást nyert, hogy az alperes volt az adós ügyvezetője a felszámolás kezdetéig, ezért az ő kötelezettségi körébe tartozott a Cstv. 31. §-ában előírt feladatok teljesítése. Őt terhelte az is, hogy évről évre a gazdasági társaság működéséről mérlegbeszámoló készítésével adjon tájékoztatást. Az adós ezen kötelezettségének 2017. szeptember 30-ai letétbe helyezett és közzétett beszámolója szerinti mérlegével eleget tett. Ezt követően a 2019. október 4-ei tevékenységzáró mérlegével a felszámolás alá került gazdasági

társaságra háruló kötelezettségét teljesítően elszámolt a történések folytán a változásokat tartalmazó tevékenységet záró mérleggel. Nem állapítható meg a felszámolási eljárásból, hogy a felszámoló ezt a tevékenységzáró mérleget ne fogadta volna el, sőt a felszámoló által készített befejező dokumentáció szöveges jelentése 3.2. pontjában a tevékenységzáró mérleget idézte. Ebből csak arra lehetett következtetni, hogy ennek az adatait elfogadta. A zárómérleget és a befejezésről rendelkező bírósági döntést a hitelezők sem támadták.

Adott tényállás nem azonosítható azzal az esetkörrel, amikor a vezető tisztségviselő irat- és vagyon át nem adása azért alapozza meg a volt vezető felelősségét, mert egy felszámolást megelőző korábbi mérlegben szereplő vagyonnal nem számol el, tevékenységet záró mérleget nem készít, abban nem ad számot a vagyon sorsáról és fizikálisan sem adja át azt a felszámoló részére. Jelen esetben az alperes a mérlegekkel évről évre „elszámolt” az adós vagyonának alakulásával.

[68] Az alperes nagy mennyiségű adósi iratot adott át a felszámoló részére, a felszámoló nem látta szükségét annak, hogy az általa „zavarosnak” ítélt adatokat, eseményeket – esetleg az adósra terhelt költség bíróság általi engedélyezésével – szakértő igénybevételével próbálja tisztázni. A felszámoló a tevékenységzáró mérleg szerinti jelentős értékű követeléseket nulla forintba írta le, amit a hitelezők nem kifogásoltak. A befejező határozatot sem támadta meg egyetlen hitelező sem. Ezen tények értékelése alapján nem lehetett arra a következtetésre jutni, hogy a tevékenységet záró mérleg adatai nem voltak helytállóak. A felperes tényelődadása az alperes felelősségmegállapításához azonban nem volt elegendő, mert a két mérlegben feltüntetett eszközadatok összehasonlításából olyan felelősség áttörési szabálynak megfelelő alperesi vagyonsökkentő magatartás nem volt megállapítható, amit az alperes terhére lehetett volna róni, ezért került sor az elsőfokú döntés megváltoztatására és e körben a kereset elutasítására.

[69] Az elsődleges kereseti kérelem eredménytelenségére tekintettel vizsgálni kellett a másodfokú eljárás során a felperes másodlagos kereseti kérelmét, így az ott megjelölt, az összes hitelezői igény kielégítésének elmaradását eredményező ügyvezetői magatartást.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a kereset alapjául szolgáló tények tekintetében a felperesnek meg kellett volna jelölnie az alperes károkozó magatartását és ezzel a magatartással okozati összefüggésbe hozható, a vagyonsökkenésen túlmutató egyéb „más okot”, amely miatt a hitelezői igénye kielégítése megghiúsulhatott. A felperes azonban ennek megfelelő tényállítást nem adott elő, a másodlagos keresete alapjául szolgáló felróható vezetői magatartásként az elsődleges kereset alapjául előadott, vagyonsökkenést eredményező magatartásokra hivatkozott.

Az ítéltábla álláspontja szerint a felperes nem állított és nem is bizonyított olyan konkrétan meghatározott „más okot”, amivel okozati összefüggésben a törvényi tényállásban megfogalmazott következmény levezethető lett volna. A másodlagos kereset így a tényállítási hiányossága folytán nem volt megfelelő [Pp. 170. § (2) bekezdés b), c), d) pont], erre tekintettel a felperes másodlagos keresete nem volt teljesíthető, ami a másodlagos kereset elutasítását vonta maga után.

[70] A vezető tisztségviselő felelősségének megállapítására irányuló per meg nem határozható pertárgy értékű. A felperes teljes mértékben elvesztés lett, ezért a Pp. 83. § (1)

bekezdése alapján saját költsége viselésén túl az alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltsége viselésére is köteles.

Az ítéltábla az alperes jogi képviselőjének az elsőfokú eljárás során kifejtett munkájáért munkadíját a – 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja figyelembevételével – a felszámított 4.500 euró + áfa összegben állapította meg. A másodfokú eljárással összefüggésben kifejtett munkájáért a munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a fellebbezés elkészítéséért 900 euró + áfa (7,5 óra 120 euró/óra), a másodfokú tárgyalásra történő utazásra és a tárgyaláson való részvételre vonatkozóan 1-1 óra, összesen 2 óra, tehát mindösszesen 9,5 óra díját, azaz 1.140 euró + áfát állapított meg. Mellőzte az alperesnek a másodfokú tárgyaláson előterjesztett két és fél óra felkészülési időre felszámított díj megállapítását, tekintettel arra, hogy azt nem találta alaposnak, mivel a felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, így a másodfokú tárgyalásra az alperesnek további felkészülésre nem volt szüksége.

Az alperes a 48.000 forint fellebbezési illetéket megfizette, azonban azt a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint nem számította fel, így arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2025. november 5.

Dr. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Mária s.k.
Dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró
bíró